

RAUHA JUMALAN KANSSA

Mitä Raamattu opettaa vanhurskauttamisesta?

Robert D. Preus

Tämän vihkon ovat lahjoittaneet:

LUTHERAN HERITAGE FOUNDATION

51474 Romeo Plank Road
Macomb, MI 48042
USA

www.lhfmissions.org

SUOMEN LUTHER-SÄÄTIÖ

PL 127
00101 Helsinki

www.luthersaatio.com

Tämä artikkeli on ilmestynyt neliosaisena: Robert D. Preus, God's Justification, Lutheran Witness, 1963.

Käännös: Maria Pietilä.

Kansikuva: Triumfikrusifiksi Eskelhemin kirkosta Gotlannista.

Myllypaino, Leväsjoki 2003

RAUHA JUMALAN KANSSA

Mitä Raamattu opettaa vanhurskauttamisesta?

1. Tarvitsemme vanhurskauttamista

On ihanaa, että Jumala on sanassaan niin usein vakuuttanut antavansa syntisille synnit anteeksi, koska nämä toistuvat vakuutukset lohduttavat ja vahvistavat sydämiämme. Erityisen ihanaa se on siksi, että me syntisparat tarvitsemme tätä vakuutusta jatkuvasti.

Kuvitellaan, että rakastava ja kuuliainen vaimo yhtäkkiä ihastuu toiseen mieheen ja on uskon aviomiehelleen. Sitten hänen omatuntonsa ehkä alkaa syyttää häntä ja hänen syntinsä vaivaa häntä kovasti. Hänen on kerrottava miehelleen. Hän tarvitsee ennen kaikkea miehensä anteeksiantamusta ja sovintoa tämän kanssa. Rauhoittuuko hänen levoton sydämensä, jos mies yksinkertaisesti tokaisee: "Unohdetaan koko asia, kulta"? Unohtaako vaimo? Saako hän lohdun? Ei! Vaimo ei saa rauhaa ennen kuin mies on vakuuttanut useita kertoja useiden viikkojen, ehkä vuosien, ajan: "Rakastan sinua; annan anteeksi sinulle."

Hitaat uskomaan

Olemme samanlaisessa tilanteessa. Syntimme erottaa meidät Jumalasta. Ne saavat meidät pitämään häntä vihollisenamme ja epäilemään hänen lupauksiaan. Olemme usein hitaita uskomaan täydelliseen syntien anteeksiantamukseen. Siksi Jumala armossaan tulee meidän kurjien syntisten luokse tuhlaten anteeksiantamuksen sanoja. Kun kuulemme Jumalan lausuman vapauttavan tuomion uudelleen ja uudelleen ja saamme jatkuvasti ottaa vastaan hänen anteeksiantamuksensa evankeliumissa, synninpäästössä sekä Pyhässä ehtoollisessa, alamme vähitellen vakuuttua pelastuksesta ja saamme lohdutuksen.

Aion nyt neljässä kantilta käsitellä tätä Jumalan suurta vapauttavaa tuomiota, syntisen vanhurskauttamista. "Neljä kohtaa yhdestä aihees-

ta?”, joku saattaa kysyä. “Eikö se ole aika raskas annos? Olemmehan kuitenkin kristittyjä; tiedämme kyllä, mitä vanhurskauttaminen tarkoittaa!”

Tästä aiheesta voidaan kuitenkin kirjoittaa kuinka monta artikkelia tahansa, eikä sen kaikkea lohdullisuutta saada kuitenkaan koskaan tyhjennettyä. Vanhurskautuksemme, josta Paavali kirjoittaa Roomalaiskirjeen luvussa 5, ei ole mikään abstrakti käsite, ei mikään korkealentoinen akateeminen ja hengelliselle elämällemme vieras asia. Vanhurskauttaminen on elämämme akuutein ja merkityksellisin asia. Se on hengellinen ruokamme ja juomamme, josta ei koskaan voi saada kylläänsä.

Emme milloinkaan opi täydellisesti ymmärtämään

Mitä hyötyä on siitä, että Jumala loi taivaat ja maan; mitä hyötyä on siitä, että Jumalan poika syntyi ihmiseksi — jos minä en usko syntien anteeksiantamukseen? Luther sanoi: “Sydämessäni yksi uskonkohta hallitsee kaikkia muita suurempana, nimittäin usko Kristukseen, jonka kautta ja jossa kaikki teologinen ajatteluni askaroi öin ja päivin. Ja kuitenkin koen tavoittaneeni tämän korkean ja laajan ja syvän viisauden vain surkean heikolla ja köyhällä ja sirpaleisella tavalla”.

Nämä Lutherin päätössanat ovat tärkeit: Emme milloinkaan opi täydellisesti ymmärtämään. Hänellä oli myös tapana sanoa, että vanhurskauttaminen on liukas aihe. Se on liukas, koska me olemme liukkaita, toisin sanoen meillä on taipumus keksiä satoja tapoja kiertää se; työntää se syrjään, pitää sitä itsestäänselvyytenä tai syrjäyttää se uskonelämämme keskeisimpien asioiden joukosta. Siksi minun ei tarvitse selitellä sitä, että kirjoitan tästä aiheesta pitkästi.

Neljä kohtaa

Raamatunkohdassa, jota käytän tutkisteluni pohjana (Room. 5:1-10), on neljä eri ajatusta.

1. Koska me siis olemme uskosta vanhurskaiksi tulleet, niin meillä on rauha Jumalan kanssa meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen kautta, 2. jonka kautta myös olemme uskossa saaneet pääsyn tähän armoon, jossa me nyt olemme, ja meidän kerskauksemme on Jumalan kirkkauden toivo. 3. Eikä ainoastaan se, vaan meidän kerskauksenamme ovat myös ahdistukset, sillä me tiedämme, että ahdistus saa aikaan kärsivällisyyttä, 4. mutta kärsivällisyys koettelemuksen kestämisestä, ja koettelemuksen kestäminen toivoa; 5. mutta toivo ei saata häpeään; sillä Jumalan rakkaus on vuodatettu meidän sydämiimme Pyhän Hengen kautta, joka on meille annettu. 6. Sillä meidän vielä ollessamme heikot kuoli Kristus oikeaan aikaan jumalattomien edestä. 7. Tuskinpa kukaan käy kuolemaan jonkun vanhurskaan edestä; hyvän edestä joku mahdollisesti uskaltaa kuolla. 8. Mutta Jumala osoittaa rakautensa meitä kohtaan siinä, että Kristus, kun me vielä olimme syntisiä, kuoli meidän edestämme. 9. Paljoa ennemmin me siis nyt, kun olemme vanhurskautetut hänen veressään, pelastumme hänen kauttansa vihasta. 10. Sillä jos me silloin, kun vielä olimme Jumalan vihollisia, tulimme sovitetuiksi hänen kanssaan hänen Poikansa kuoleman kautta, paljoa ennemmin me pelastumme hänen elämänsä kautta nyt, kun olemme sovitetut.

Ensimmäiseksi selitetään sitä, että olemme vanhurskautuksen tarpeessa. Roomalaiskirjeen kolmessa ensimmäisessä luvussa Paavali on kirjoittanut siitä, että jokainen ihminen on Jumalan edessä vanhurskauttamisen tarpeessa. Luultavasti missään ei ole esiintynyt ankarampaa lain julistusta kuin näissä luvuissa. Koko jakso suorastaan murtaa ihmisen. Jatkuvat lain vasaran iskut murskaavat kaiken vastarinnan ja kristitty jää riisuttuna ja sanattomana ja syyllisenä Jumalan kasvojen eteen, kun taas epäuskoinen nauraa niille tai intoutuu niiden takia avoimeen kapinaan Jumalaa vastaan. Viidennessä kappaleessa epätoivoinen tilamme kuvataan taas muutamalla ytimekkäällä sanonnalla, jotka paljastavat vanhurskauttamisen tarpeemme.

Heikot

Meidän vielä ollessamme heikot. Heikko tarkoittaa tässä voimatonta. Sana kuvaa esimerkiksi henkilöä, joka on ollut vakavasti sairaana tai on lähestulkoon nääntynyt nälkään. Se tarkoittaa, että olemme hengellisesti liian heikkoja tulemaan Jumalan luo, liian heikkoja sovittamaan syntejämme, liian heikkoja tekemään mitään miellyttääksemme häntä. Se on sääliittävä kuva.

Jumalattomat

Seuraava meitä kuvaava ilmaisu on jumalattomien edestä. Sanonnalla ei ole mitään tekemistä sen kanssa, että olemme erilaisia kuin Jumala, niin kuin luotu ja Luoja ovat keskenään erilaisia. Se tarkoittaa, että synty erottaa meidät Jumalasta, vieroittaa meidät hänestä. Se tarkoittaa, että meissä jokaisessa asuu epäuskoinen, epäkunnioittava ja kapinallinen asenne Jumalaa kohtaan. Emme tarvitse vanhurskauttamista Jumalan edessä ainoastaan hengellisen sairautemme ja heikkoutemme takia, vaan myös siksi, että emme ole kunnioittaneet häntä, vaan olemme törkeästi rikkoneet hänen lakinsa ja loukanneet häntä. Paavali tiivistää tämän kaiken sanalla ”jumalattomat”, joka tarkoittaa meitä kaikkia ja joka tuomitsee meidät kaikki.

Syntiset

Edelleen Paavali selvittää sääliittävää tilannettamme: kun me vielä olimme syntisiä. Jeesuksen aikana sana ”syntinen” oli todella halveksiva sana. Evankeliumeissa se viittaa ihmisiin, jotka ovat syylistyneet niin häpeällisiin tekoihin, että heistä on sen takia tullut yhteiskunnan hylkiöitä; murhiin, varkauksiin, aviorikoksiin ja muuhun sellaiseen. Vaikka Jeesuksen kerrotaan olleen tekemisissä syntisten kanssa, evankelistat kutsuvat ainoastaan kahta hänen lähellään ollutta ihmistä tällä nimellä. Ensimmäinen on nainen, joka puhkesi kyyneliin fariseus Simonin kodissa ja joka pesi Herramme jalat kyynelillään — hän oli todennäköisesti avionrikkoja. Toinen

oli Sakkeus, joka oli publikaanien esimies ja jota siksi pidettiin varkaana ja petturina. Eräs ilkeimmistä nimityksistä, jolla Jeesusta kutsuttiin, oli "syntisten ystävä". Kuitenkin Paavali käyttää tekstisämme juuri tätä termiä (kaikkine inhottavine ja vastenmielisine vivahteineen). Me kaikki kuulumme tuohon rähjäiseen ja halveksuttavaan joukkoon, "syntisiin". Voiko Paavali terävämmin osoittaa, kuinka epätoivoinen tilamme on?

Vihollisia

Vielä on yksi meitä kuvaava sana: "vihollisia". Kun vielä olimme vihollisia. Paavali ei tässä tarkoita sitä, että meidän suhteemme Jumalaan on vihamielinen, vaan että Jumalan suhde meihin on vihamielinen. Näin vakava on meidän heikkoutemme, jumalattomuutemme ja syntimme: se on tehnyt Jumalasta meidän vihollisemme. Meidän on aivan turha liittyä rationalistien ja modernistien kuoroon huutamaan: "Jumala on rakkaus", ja sulkea silmämme Jumalan menneiltä tuomioilta sekä hänen sanassaan ilmoitetulta vihalta. Jumala on vihainen. Tämä ei ole koskaan abstrakti asia. Hänen vihansa vuodatetaan hyökyaaltona tottelemattomuuden lasten päälle. Jumala on vihainen ihmisille. Ja syy hänen vihaansa on sinussa ja minussa.

Sana koskee meitä

Tämä on siis Paavalin kuvaus meistä — myös tässä ja nyt, tänään. Saatat ehkä epäillä tätä tuomiota, kuten rikas nuori mies, joka tuli juosten Jeesuksen luo. Sinäkään et ole syyllistynyt aviorikokseen tai murhaan tai varkauteen. Tuollaisten rikosten välttäminen on tietysti useimmille kohtuullisen helppoa. Tarkoittaako se silloin sitä, että et kuulukaan syntisten joukkoon? Ei tarkoita. Se tarkoittaa vain, että meidän syntimme näyttävät erilaisilta, hienojakoisemmilta, vaikeammin huomattavilta ja liukkaammilta: ulkokultaisuus, kateus, ahneus, välinpitämätön suhtautuminen Jumalan sanaan ja tahtoon. On turha luetteloida syntejämme. Tärkeintä on se, että Paavalin sanat koskevat meitä: "Kristus, kun me vielä olimme syntisiä, kuoli meidän edestäm-

me”. Jumala, joka vihaa syntiä, teki ihmeellisen teon lähettäessään poikansa elämään ja kuolemaan syntisten puolesta!

Syntisten ystävä

Fariseukset sanoivat sen pilkaten, mutta on totta, että Jeesus on syntisten ystävä. Huomaa, että tämä pitää paikkansa jokaisessa mainituksa tapauksessa. Publikaani tunnusti temppelissä olevansa syntinen, syntisistä suurin, ja hän meni kotiinsa vanhurskautettuna. Syntinen nainen tuppautui Simonin päivälliskutsuille ja sai kuulla Jeesuksen sanat: “Hänen paljot syntinsä annetaan hänelle anteeksi”. Syntinen Sakkeus sai osakseen sen kunnian, että Jumalan Poika tuli hänen kotiinsa, mutta lisäksi Vapahtaja vielä puhui hänelle suoraan: “Tänä päivänä pelastus on tullut tälle huoneelle... sillä Ihmisen Poika on tullut etsimään ja pelastamaan sitä, mikä on kadotettu”.

Jeesus kuoli nimenomaan syntisten puolesta: “Tämä sana on varma ja kaikin puolin vastaanottamisen arvoinen, että Jeesus Kristus tuli maailmaan syntisiä pelastamaan”. Juuri syntisiä, jumalattomia, Jumala vanhurskauttaa: “mutta joka ei töitä tee, vaan uskoo häneen, joka vanhurskauttaa jumalattoman, sille luetaan hänen uskonsa vanhurskaudeksi” (Room. 4:5).

Olkoon siis “syntinen” sinunkin nimesi ja päällekirjoituksesi, joka aina muistuttaa siitä, miten kipeästi tarvitset Jumalan armoa ja vanhurskauttamista. Mutta muistuttakoon tuo nimi ja titteli myös siitä, että Jumala on täyttänyt tarpeesi täydellisesti Poikansa kuoleman kautta.

2. Vanhurskauden hinta

Miksi Jeesus ei voittanut oman kansansa sydämiä? Yleensä vastaamme: koska nämä odottivat poliittista messiasta päästämään heidät Rooman vallan ikeestä. Meidän ei pitäisi kuitenkaan tyytyä vain tähän selitykseen. On olemassa syvempi peruste Jeesuksen hylkäämiselle, teologinen peruste.

Lukiessamme Uutta testamenttia huomaamme pian, että Jeesuksen ajan juutalaisilla ei ollut oppia perisynnistä eikä mitään käsitystä koko asiasta. Joissakin kirjoituksissa (targumeissa) opetettiin jopa, että ihmisen taipumus pahaan oli Jumalan luoma ominaisuus, jonka luomisesta hän myöhemmin katui; siksi ihmistä ei lopulta voitu syyttää tästä taipumuksesta.

Tämän vesitetyn syntikäsitteen seuraukset olivat kohtalokkaat: Juutalaisista tuli ylpeitä ja omavanhurskaita, he eivät kyenneet näkemään omaa kadotettua tilaansa ja Jumalan armon ja vanhurskauttamisen tarvettaan. Ja kun heidän Kristuksensa tuli heidän luokseen, he eivät tahtoneet ottaa häntä vastaan. Tosin juutalaiset julistivat hänet profeetaksi useammin kuin kerran, ja useasti hänestä yritettiin tehdä kuningasta. Heidän teologiassaan ei kuitenkaan ollut paikkaa hänelle eikä heidän sydämissään ollut paikkaa hänen ylimmäispapilliselle viralleen. Missä ei ole tuntoa synnistä, syyllisyydestä ja armon tarpeesta, siellä ei arvosteta Kristuksen papillista työtä, hänen kärsimystään ja kuolemaansa, ja sitä, että hän kantoi raskaan kuorman ja maksoi kalliin hinnan lunastaakseen meidät.

Mitä Kristuksen valtava työ syntisten vanhurskauttamiseksi merkitsee sinulle? Se ei merkitse paljoakaan, jos pidät omaa syntiäsi pieneenä ja mitättömänä, eli jos et tunnusta tarvitsevasti vanhurskauttamista. Ja tämä armahtava tuomio, vanhurskauttaminen, merkitsee sinulle hyvin vähän, jos et arvosta sitä äärettömän raskasta hintaa, joka siitä on maksettu.

Vertaansa vailla

Ihminen ei voi maksaa mistään korkeampaa hintaa kuin oman henkensä. Sellaisen hinnan voi maksaa vain se, jolla on valtava rakkaus toiseen. Roomalaiskirjeen jakeissa 5:1-10 Paavali pyrkii havainnollistamaan, kuinka ääretöntä rakkautta Jumala osoittaa vanhurskauttaessaan syntisiä. Apostoli käyttää apuna vertausta, kuvaten esimerkkinä jaloimman rakkauden teon, jonka ihminen voi tehdä toiselle.

“Suurempaa rakkautta ei kukaan voi osoittaa”, sanoi Jeesus, “kuin että antaa henkensä ystävänsä edestä”. Paavali viittaa samaan sanaan:

joskus saattaa mahdollisesti tapahtua niin, että ihminen kuolee jonkun vanhurskaan puolesta tai hyvän asian puolesta. Mutta tällainen häikäiseväkin esimerkki ihmisen rakkaudesta on vain kalpea aavistus Jumalan rakkaudesta. Jumala kumartuu (käytän tässä preesensiä, koska hänen toimintansa kohdistuu meihin joka hetki) ojentamaan ja osoittamaan meille rakkautensa, joka on valtavan paljon syvempi ja suurempi. Meidän vielä ollessamme syntisiä, kun emme ansainneet hänen rakkauttaan ja olimme haluttomat ja kyvyttömät parantamaan asemaamme, hänen poikansa kuoli meidän puolestamme. Kristus ei kuollut ystävien puolesta, ei hyväntekijöidensä puolesta, vaan niiden puolesta, jotka olivat hengellisesti voimattomia ja ansaitsivat ainoastaan vihan. Tällainen on Jumalan rakkaus, vertaansa vailla oleva Kristuksen rakkaus, joka ylittää kaiken ymmärryksen.

Toimiva

Voimme sanoa vielä lisää Jumalan rakkaudesta, Paavalin sanojen pohjalta. Jumalan vihakaan ei ole Raamatussa koskaan jumaluudessa asuva piilevä ominaisuus, vaan se kuvataan aina toimivana; se tulee esille Jumalan tuomioissa kautta historian. Samoin Jumalan rakkaus on äärettömän paljon enemmän kuin pelkkä asenne. Se on rakkaus, joka ei tyydy vain levittelemään käsiään ja anomaan: "Palaa luokseni", vaan se muistuttaa enemmän isää, joka juoksee tuhlaajapoikaa vastaan, syleilee häntä ja johdattaa hänet kotiin; se on kuin paimen, joka jättää kaiken ja tutkii läpikotaisin villin ja vaarallisen maaston löytääkseen rakkaansa.

Mitä Jumala sitten on tehnyt rakkaudessaan meitä kohtaan? Hän on mennyt pidemmälle kuin Paavalin vertaus tai mikään analogia kykenee osoittamaan: Hän on tullut taivaasta maan päälle, tullut luoduksi olennoksi, ottanut palvelijan muodon ja kulkenut tiensä aina ristille saakka. "Siitä me olemme oppineet tuntemaan rakkauden, että hän antoi henkensä meidän edestämme" (1.Joh. 3:16). Ymmärrätkö nyt hinnan, jonka Jumala on maksanut rakkaudessaan vanhurskauttaakseen syntiset? Hinta, kuten Luther usein sanoi, oli se, että Jumala syöksi oman rakkaan Poikansa meidän kurjuutemme, meidän hel-

vettiimme, meidän kuolemaamme ja käski Hänen tyhjentää koko maljan.

Todellinen

Aina, kun Kristuksen nimi ja työ mainitaan jakeissa Room. 5:1-10, meitä muistutetaan siitä, mitä vanhurskauttamisemme maksoi Jumalalle. Sanat kertautuvat aina uudelleen: "Kristus kuoli jumalattomien puolesta... Kristus kuoli meidän puolestamme... olemme vanhurskautetut hänen veressään... tulimme sovitetuiksi hänen kanssaan hänen Poikansa kuoleman kautta".

Tämä ei ole vain Paavalin retoriikkaa. Kristuksen kärsimys ja verinen kuolema ei ollut mikään peli tai sovittu ottelu; se oli todellinen tapahtuma, yhtä todellinen kuin oma syntimme. Paavali käyttää näitä ilmaisuja tarkoituksella; niiden on tarkoitus painottaa sitä, että vanhurskauttamisemme Jumalan edessä ja jokainen hengellinen siunaus, joka tulee meidän syntisparkojen osaksi, perustuu Kristukseen, hänen elämänsä, kärsimyksensä, kuolemaansa ja ylösnousemukseensa meidän sijaisenaamme.

On siis totta, mitä *Kierkegaard* sanoi: Rakkauden tuomio on kaikkein ankarin tuomio, ankarampi kuin Vedenpaisumus, Baabelin kielten sekoitus tai Sodomian ja Gomorran tuho. Rakkauden tuomio on Kristuksen viaton kuolema.

Vakava

Joskus kiusauksenamme on kysyä: "Eikö Jumala olisi voinut vanhurskauttaa meitä jollain toisella tavalla? Oliko hänen pakko maksaa niin suuri hinta?" Tietysti hänen oli pakko maksaa se! Rakastava Jumalamme ei tyydy kutistamaan syntejämme pelastaakseen meidät. Hän, jonka tuomiot ovat täydellisen oikeat ja vanhurskaat, ei voi katsoa syntiä sormiensa läpi tai kulkea sen ohitse. Sinä ja minä saatamme suhtautua kevyesti vieraantumiseemme Jumalasta, mutta hän suhtautuu siihen kaikella vakavuudella. Siksi hän ei tyydy kiinnittämään alennushintalappua synteihimme saadakseen meidät sovitettua kans-

saan. Sen sijaan hän suhtautuu niihin vakavasti.

Kuten *Karl Barth* on sanonut, Jumala "tekee, jos niin voidaan sanoa, siistiä ja tarkkaa työtä" — toisin sanoen hän lähettää Poikansa astumaan syntisen ihmisen asemaan, veljeksemme, täyttämään kaiken vanhurskauden meidän sijaisnamme, ottamaan meidän syntimme päälleen ja maksamaan niistä määrätyn hinnan. Näin Jumala käsitteli syntiä; tämä on vanhurskauttamisemme perusta; tämän hinnan rakastava Jumalamme maksoi sovittaakseen meidät kanssaan ja tehdäkseen meistä vanhurskaita hänen silmissään. Iloitkaamme siis Paavalin kanssa Jumalassa Jeesuksen Kristuksen kautta, jossa olemme saaneet vastaanottaa tämän sovituksen.

3. Jumalan vanhurskauttava tuomio

Jos olet kulkemassa tietä pitkin raahaten valtavaa taakkaa, ja joku toinen ottaa taakkasi kannettavakseen, hän astuu sijaasi. Jos lapsi leikkii tiellä ja joutuu lähestyvän rekan tuloreitille, ja lapsen äiti ryntää tielle, heittää lapsen syrjään ja jää itse rekan armoille, hän astuu lapsen sijaan.

Juuri näin Jeesus teki meille. Hän astui meidän sijaamme. Jeesus otti syntimme päälleen ja kuoli puolestamme, vanhurskas epävanhurskaiden puolesta. Synnit tuomitseva Jumalan vihan salama iski häneen, ja me vapauduimme synnin kirouksesta.

Paavali viittaa tähän valtavaan vaihtokauppaan Roomalaiskirjeen luvussa 5, kun hän sanoo: "Kristus kuoli jumalattomien puolesta... Kristus, kun me vielä olimme syntisiä, kuoli meidän edestämme". Tämä valtava vaihtokauppa on vanhurskauttamisemme perustus. Paavali kiirehtii jatkamaan, että olemme sen tähden "vanhurskautettuja Hänen veressään" eli hänen verisessä sijaiskuolemassaan.

Mutta mitä tässä on tapahtunut? Mitä tarkoittaa se, että olen vanhurskautettu? Tuomio on langetettu. Käsittelen seuraavassa tuota tuomiota ja sitä, miten me vastaamme siihen.

Oikeudellinen päätös

Evankeliset kristityt ovat aina pitäneet ensiarvoisen tärkeänä sitä, että vanhurskauttaminen ymmärretään oikeudellisena päätöksenä, kuten teologimme ovat historiassa sanoneet. Vanhurskauttaminen tarkoittaa vanhurskaaksi julistamista, syyttömäksi julistamista. Vanhurskauttaminen ei ole vuosien myötä tapahtuvaa asteittaista ja vähittäistä muuttumista vanhurskaammaksi. Meistä tulee kerralla täydellisen vanhurskaita, koska Jumala antaa meille vieraan vanhurskauden, nimittäin Kristuksen vanhurskauden.

Näin Jumala vanhurskauttaa meidät: Hän tekee synnittömän Kristuksen syntiseksi antamalla hänen kärsiä verisen kuoleman ristillä, ja vastavuoroisesti Jumala antaa synninpäästön meille, jotka olimme syntisiä ja julistaa meidät vanhurskaiksi ja viattomiksi. Tätä Paavali tarkoittaa sanoessaan meidän olevan "vanhurskautetut hänen veressään". Eräs seminaarini professoreista tapasi kuvata vanhurskauttamisemme luonnetta osuvalla vertauksella. On kuin Jumala olisi kirjoittanut yhdelle kirjanpitolehtiön sivulle kaikkien ihmisten kautta aikojen tekemät synnit ja rikokset. Vastakkaiselle sivulle hän teki listan kaikista Jeesuksen Kristuksen hyvistä teoista ja ominaisuuksista. Sitten Jumala vaihtoi palstojen paikkaa. Hän laski Kristuksen vanhurskauden meidän hyväksemme ja laskutti Kristusta meidän synneistämme ja vääryydestämme, ja niin Kristus kuoli niiden takia.

Päätös on pantu täytäntöön

Miten vakavasti suhtaudut näihin sanoihin, vanhurskautetut hänen veressään? Niiden tulisi olla sinulle kaikki kaikessa. Sinun tulisi ottaa ne kotiisi asumaan, kuten Luther sanoo, ja uskoa niihin kuin ne olisi kirjoitettu juuri sinua varten eilisenä päivänä. Jumalan vanhurskauttava teko ei ole millään lailla persoonaton. Kristus ei kuollut vain ihmisten puolesta yleensä vaan jokaisen yksittäisen syntisen puolesta erikseen, sinun puolestasi ja minun puolestani, joten Jumalan tuomio yltää sinuun ja minuun erikseen.

Tämä vapauttava tuomio ei ole missään mielessä kuviteltu tai epätodellinen. Minun vanhurskautukseni on Jumalan edessä yhtä tosi ja

pätevä asia kuin Kristuksen kuolema ristillä, kirottuna. Sinun päätöksiä saattavat olla virheellisiä, samoin minun. Ihmistuomarin langettama tuomio voi olla epäoikeudenmukainen ja väärä. Mutta Jumalan tuomio perustuu täysin tosiasioihin. Hänen tuomionsa on tehokas: se saa aikaan sen, mitä se julistaa. Kun hän julistaa minut vanhurskaaksi Kristuksessa, se on niin — kaikista syytöksistä, sisäisistä epäilyksistä ja vastakkaisista todisteista huolimatta.

Jumalan tuomio ei myöskään ole pelkkä mahdollisuus, johon itse lisään oman uskoni — ja niin uskoni saa sen toteutumaan. Päinvastoin! Jumala on jo langettanut tuomionsa, joka on aivan yhtä peruuttamaton kuin Kristuksen inkarnaatio, kärsimys ja kuolema. Minä saan ainoastaan ottaa uskolla vastaan tämän vapautuksen.

Ääretön arvo

Roomalaiskirjeen luvussa 5 Paavali puhuu Kristuksen kuoleman seurauksista eri näkökulmista. "Kun vielä olimme Jumalan vihollisia", hän sanoo, "tulimme sovitetuiksi hänen kanssaan hänen Poikansa kuoleman kautta". Sovittaminen tarkoittaa toisistaan vieraantuneiden henkilöiden välisen yhteyden palauttamista. Sovitus ja vanhurskauttaminen ovat kaksi eri näkökulmaa samaan Jumalan armotekoon. Paavali käyttää näitä kahta termiä synonyymeina.

Kun Paavali sanoo, että meidät sovitetiin Jumalan kanssa Hänen poikansa kuoleman kautta, hän tahtoo korostaa Kristuksen jumaluutta. Kristuksen jumalallisuus antaa hänen kuolemalleen sen äärettömän arvon. Ainoastaan Jumalan Pojan kuolema kykenee sovittamaan synnit, lepyttämään Jumalan vihan ja muuttamaan hänet armolliseksi ja suosiolliseksi meitä kohtaan.

Jotkut sanovat, että Jumala on lahjomaton; siksi Kristuksen kuolema ei kykene millään tavalla vaikuttamaan häneen tai liikuttamaan häntä suuntaan tai toiseen. Ajatus on kyllä looginen, mutta teologisesti kestävä. Jumalan armo sai aikaan sen, että hän lähetti Poikansa kuolemaan ristillä, ja samoin hänen Poikansa kuolema saa aikaan sen, että hänellä on meitä kohtaan rauhan ajatukset. Sitä on sovitus. Siinä on meidän kristittyjen ilon ja toivon perustus.

Inspiroitu selitys

Vanhurskauttaminen, sovitus — kun kuulet puhuttavan niistä, onko sinulla ehkä taipumus unohtaa, mikä valtava lohdutus niissä piilee? Sivuutatko ne? Haluan muistuttaa, että vanhurskauttaminen ja sovitus eivät ole pelkkiä teknisiä termejä, jotka voidaan poistaa käytöstä, ellei oma sukupolvemme satu ymmärtämään niitä tai jos emme satu innostumaan niistä tarpeeksi. Näissä termeissä on tiivistettynä Jumalan inspiroima selitys sille, mikä on ristin merkitys juuri sinulle.

Lahjavanhurskaus, uskonvanhurskaus, rauha Jumalan kanssa — sen tulisi olla sinunkin elämäsi tärkein asia, kuten se oli Paavalin elämän tärkein asia; hän piti kaikkea muuta lantakasana sen rinnalla. Haluan kehottaa sinua tunnustamaan Jumalan vanhurskauttavan tuomion, omaksumaan sen itsellesi, ammentamaan siitä päivittäin sekä elämään sen voimasta, jotta voit Paavalin tavoin sanoa: “Koska me siis olemme uskosta vanhurskaiksi tulleet, niin meillä on rauha Jumalan kanssa meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen kautta... Paljoa enemminkin me siis nyt, kun olemme vanhurskaudetut hänen veressään, pelastumme hänen kauttansa vihasta”.

Meille jää siis vain yksi vastaus Jumalan vanhurskauttavaan tekoon: usko. Ja silloin “olemme uskosta vanhurskaiksi tulleet, ja meillä on rauha Jumalan kanssa meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen kautta”.

4. Vanhurskauttamisen seuraukset

Jeesuksen vertauksessa armottomasta palvelijasta on muun muassa se merkillinen asia, että palvelija ei kaikesta päätellen lausunut minkäänlaista kiitosta tai osoittanut kiitollisuutta isännälleen ja hyväntekijälleen, kun tämä oli antanut hänen velkansa anteeksi. Kun hän sen sijaan kykeni välittömästi menemään ulos ja tarttumaan erästä velallistaan kurkusta, on selvä, että hän oli tunteeton ihminen, joka ei missään vaiheessa osannut arvostaa herransa hyvää tekoa.

Harvoin me kristityt osoitamme niin kostonhimoista asennetta kuin tuo armoton palvelija. On kuitenkin totta, että muistimme on usein

ythä lyhyt kuin hänellä. Jos vertauksen lukee pinnallisesti, sitä saattaa pitää liioiteltuna: onko mahdollista olla niin täysin kiittämätön, kun on juuri saanut anteeksi miljoonien velan?

Tietysti se on mahdollista. Käännä kysymys itseesi ja huomaat. Etkö voisikin täysin unohtaa kaiken, mitä Jumala on antanut sinulle ja aseman, johon hän on sinut korottanut antaessaan anteeksi velkasi ja vanhurskauttaessaan sinut? Eikö ole täysin mahdollista, että lakkaisit arvostamasta kaikkea tätä ja ajoittain jopa kyllästyisit kuulemaan siitä? Paavali haluaa Roomalaiskirjeen 5. luvun alussa kerrata meille vanhurskauttamisemme ihania seurauksia. Viimeiseksi tutkimme Paavalin kanssa neljää suloista siunausta.

Rauha Jumalan kanssa

Ensimmäinen ihana vanhurskauttamisen seuraus on rauha. Koska me siis olemme uskosta vanhurskaiksi tulleet, niin meillä on rauha Jumalan kanssa. Huomaa, että tässä käytetään preesensiä. Rauha on lahja, jonka omistamme tässä ja nyt. "Onko tämä totta?", saatamme kysyä. Kuinka usein tuntuukaan siltä, että meillä ei ole rauhaa Jumalan kanssa — tai edes itsemme kanssa. On aivan turha väittää, että kristitty on aina iloinen ja tyytyväinen ja täynnä rauhaa.

Paavali puhuu kuitenkin sellaisesta rauhasta, joka ei ole subjektiivinen, joka ei liity tunteisiin tai tunnetiloihin ja joka ei tule ja mene vaihtuvien suhdanteiden mukana. Hän jatkaa heti toteamalla, että kristityllä on koettelemuksia tässä maailmassa. Apostoli puhuu suhteesta, rauhan tilasta, jonka Jumala asettanut. Kun Jumala on vanhurskauttanut syntisen, rauhan tila on pysyvästi voimassa Jumalan puolelta. Hänen vihansa on tyyntynyt.

Meidän kapinamme, epäilyksemme ja pahat aikomuksemme ovat edelleen olemassa. Jumalan vanhurskauttavasta teosta johtuva rauha on silti jatkuvasti omistuksessamme, vaikka emme aina tiedostaissi sitä tai osaisi arvostaa sitä. Jumala on suurempi kuin sydämemme, joka syyttää meitä. Hän on myös ehdottomasti suurempi kuin sisäinen tyytymättömyytemme tai ajattelemattomuutemme, ja hän on itse solminut rauhan kanssamme. Se kuuluu meille.

Paavali ei unohda muistuttaa, että se kuuluu meille "Herramme Jeesuksen Kristuksen kautta". Niin kuin uskon keskipiste on Kristus — sen uskon, jonka kautta meidät on vanhurskautettu — niin myös rauha on lahja, jonka ainoastaan Kristus pystyy meille antamaan.

Koska Jumala on tehnyt rauhan meidän kanssamme, meillä on pääsy hänen armoistuihensa luo. Tämä on toinen ihana vanhurskauttamisen seuraus, jonka Paavali mainitsee: sen kautta myös olemme uskossa saaneet pääsyn tähän armoon, jossa me nyt olemme. Pysähdy miettimään, kuinka valtava etuoikeus se on! Ovi on auki Jumalan armoistuihensa luo. Voin "astua rohkeasti kaikkein pyhimpään Jeesuksen veren kautta". Voin astua suoraan taivaisiin Isäni luo, ja isälleen pyyntönsä esittävän lapsen rohkeudella ja luottamuksella pyytää anteeksiantamusta aina uudestaan.

Jumala on vanhurskauttanut minut Kristuksen tähden. Hän on pyyhkinyt pois sen kirjoituksen säädöksineen, joka oli minua vastaan ja naulinnut sen ristiin. Hän on antanut anteeksi suunnattoman velkani (vertauksessa kymmenentuhatta talenttia). Ja Jumala antaa minulle anteeksi seitsemänkymmentä kertaa seitsemän. Hän on luvannut: "minä annan anteeksi heidän rikoksensa enkä enää muista heidän syntejäänsä" (Jer. 31:34). Minun tarvitsee vain pyytää sitä. Minun tarvitsee vain käyttää hyväkseni vapaata ja ehdotonta pääsyä Jumalan armoistuihensa luo, joka minulla on ja jossa nyt seison. Kuinka minä, kurja syntinen, saatoin ikinä päästä sinne? Jälleen Paavali muistuttaa meitä: "Jeesuksen Kristuksen tähden".

Toivossa kerskaaminen

Ei ole ihme, että apostoli jatkaa: meidän kerskauksemme on Jumalan kirkkauden toivo. Tämä on vanhurskauttamisemme kolmas ihana hedelmä: saamme iloita ja kerskata toivostamme. Mutta miten kerskaaminen sopii kristilliseen elämään? Eikö ylpeys käy lankeemuksen edellä? Kerskailu on merkki pinnallisuudesta ja ylpeydestä.

Vanhurskautetulla syntisellä on kuitenkin Paavalin tavoin syytä kerskailla. Paavali oli entinen ylpeä farisealainen, joka oli monella tavalla joutunut nöyrytykseen, joka piti omaa vanhurskauttaan saastana

ja kuonana ja kutsui itseään suurimmaksi syntiseksi, jota vainot ja koettelemukset vaivasivat ulkoisesti ja "piikki lihassa" sisäisesti — kuinka usein tuo suuri nöyryytetty mies ylpeileekään ja kerskaileekaan sekä vielä kehottaa meitäkin kerskaamaan.

Kerskailemme silloin, kun olemme varmoja asiastamme, kun olemme vailla epäilystä. Mistä Paavali kerskaa? Monista asioista — mutta ei koskaan itsestään. Hän iloitsee Herrassa, hän kerskaa Jumalan armosta, hän ylpeilee Kristuksen rististä. Roomalaiskirjeen luvussa 5 Paavali kerskailee omistamastaan toivosta, varmasta ja vankkumattomasta toivosta, että hän kerran pääsee osalliseksi Jumalan kunnian Taivaassa. Eikö ihminen kerskasi kerskaamasta päästyäänkin lakkaamatta, kun hän omistaa sellaisen toivon?

Paavalilla on vielä lisää syytä kerskailla. Hän jatkaa: Eikä ainoastaan se, vaan meidän kerskauksenamme ovat myös ahdistukset. Mitä järkeä siinä on? Miksi kukaan kerskailisi vaikeuksistaan? Onko Paavalilla marttyyrikompleksi? Kaikkea muuta! Apostoli kiirehtii jatkaamaan: "ahdistus saa aikaan kärsivällisyyttä, mutta kärsivällisyys koettelemuksen kestämistä, ja koettelemuksen kestäminen toivoa".

Käytyämme läpi kristillisen elämän koko kirjon, päädymme jälleen toivoon. Kristityn tulee todella iloita kaikesta, mikä ruokkii hänen toivoaan. Sillä tämä toivo, kuten Paavali meille kertoo, "ei saata häpeään". Se ei petä eikä tuota meille pettymystä.

Kuinka usein sinä kerskaat? Katselet ympärillesi ja huomaat, että Saatana pitää maailmaa otteessaan. Kristillisessä kirkossa vallitsee välinpitämättömyys ja sen jaloimmat saavutukset ovat mitättömiä tässä epäuskon ja väkivallan maailmassa. Katsot omaan sisimpääsi ja näet heikkoutta, törkeää epäonnistumista ja syntiä — sekä tietysti jatkuvasti läsnä olevaa koettelemusta, joka tekee elämän niin hankalaksi. Kuinka masentava kuva! Mutta luuletko, että se oli erilainen Paavalin aikana? Huolimatta kohtaamastaan väkivaltaisesta vastustuksesta, joka kohdistui hänen henkilöönsä ja työhönsä Kristuksen lähettiläänä, Paavali saattoi kerskata ja riemuita. Sillä koettelemukset ovat vain Jumalan työväline, jonka kautta toivomme vahvistuu.

Opettele siis kerskailemaan. Kristuksessa sinulla on kaikki; syntien anteeksiantamus, Kristuksen täydellinen vanhurskaus, rauha Jumalan

kanssa, pelastus, kaikki taivaalliset aarteet. Lisäksi olet täällä maan päällä Jumalan pyhä, Kristuksen kuninkaallisen papiston jäsen, sen kansan jäsen, jonka hän on lunastanut omakseen. Se kansa elää toivossa, iankaikkisen kirkkauden toivossa. Opettele kerskaamaan!

Pelastuksen riemu

Neljäs vanhurskauden hedelmä on pelastuksen riemu. Paljoa ennemmin me siis nyt, kun olemme vanhurskautetut hänen veressään, pelastumme hänen kauttansa vihasta. Pelastus on sen toivon perustus ja sisältö, jonka me kristittyinä omistamme. Paavali puhuu pelastuksesta jakeissa 9 ja 10 Roomalaiskirjeen luvussa 5. Molemmissa kohdissa hän käyttää futuuria. Pelastuksemme kuuluu tulevaisuuteen: "Pelastuksemme päivä lähenee".

Meillä, jotka Jumala on vanhurskauttanut, on edessämme loistava tulevaisuus. Me katsomme eteenpäin. Meillä on toivo. Meidän katsemme on kohdistettu taivaaseen: olemme luopuneet kiintymyksestämme tämän maailman asioihin ja kiinnittäneet sydämemme taivaallisiin. Teemme jatkuvasti matkaa kohti taivasta. Pelastaahan Kristuksen elämä meidät, kuten Paavali sanoo. Jeesus elää ja hän asuu taivaallisissa asunnoissa. Hän on mennyt valmistamaan meille sijaa. Ja hän lupaa: "Koska minä elän, tekin saatte elää".

Nämä ovat siis ne siunaukset, jotka sinä omistat, kun Jumala on vanhurskauttanut sinut. Etkö siis ylistäisi ja rakastaisi ja palvoisi häntä, joka on peittänyt sinut niin valtaviin lahjoihin?

“Tapasin Robert Preusin yhden ainoan kerran. Hän vieraili luonamme muutaman päivän ajan Sambian Lusakassa 1990-luvun alussa. Mieleeni on jäänyt hänen luentonsa raamattukoulussamme. Hän opetti Raamattua jämerästi ja yksinkertaisesti, mutta samalla syvällisesti ja innostuneesti. Sama ote on tässä kirjoituksessa vanhurskauttamisesta. Kannattaa lukea! Jumala on vanhurskauttanut meidät syntiset Kristuksessa. On riemu odottaa taivasta!” Pastori **Esa Luomaranta**.

Artikkelin kirjoittaja professori **Robert D. Preus** (1924-1995) tuli tunnetuksi luterilaisen uskon etevänä opettajana sekä rohkeana tunnustustaistelijana ei ainoastaan kotimaassaan Yhdysvalloissa vaan myös muualla maailmassa. Hän vieraili muutaman kerran Suomessa ja useita hänen kirjoituksiaan on käännetty suomeksi.

Tämä vihko jatkaa Suomen Luther-säätiön **Aamutähti-sarjaa**, joka keskittyy uskonelämän peruskysymyksiin. Sarjan toimittajina ovat rovasti, teol.lis **Simo Kiviranta** ja pastori **Juhana Pohjola**.

Suomen Luther-säätiö
Aamutähti
Nro 23.

ISBN 952-5409-15-5